

ĐẨY MẠNH TUYÊN TRUYỀN THÀNH TỰU 20 NĂM THÀNH LẬP THÀNH PHỐ CẦN THƠ TRỰC THUỘC TRUNG ƯƠNG (01/01/2004 - 01/01/2024)

Hữu Duyên

Bối cảnh Cần Thơ trở thành thành phố trực thuộc Trung ương

Tại kỳ họp thứ 4, Quốc hội khóa XI (diễn ra từ ngày 21 tháng 10 đến ngày 26 tháng 11 năm 2003), Quốc hội đã thông qua và ban hành Nghị quyết số 22/2003/QH11 ngày 26/11/2003 về việc chia và điều chỉnh địa giới hành chính một số tỉnh; trong đó, chia tách tỉnh Cần Thơ thành thành phố Cần Thơ trực thuộc Trung ương và tỉnh Hậu Giang.

Từ ngày 01 tháng 01 năm 2004, thành phố Cần Thơ chính thức đi vào hoạt động, với sự quan tâm của Trung ương cụ thể là sự ra đời của Nghị quyết 45-NQ/TW của Bộ Chính trị (khóa IX), ngày 17 tháng 02 năm 2005 “về xây dựng và phát triển thành phố Cần Thơ trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước” cùng với sự nỗ lực phấn đấu, khắc phục mọi khó khăn, thách thức và quyết tâm cao của cả hệ thống chính trị; tinh thần đoàn kết, nhất trí, chung sức chung lòng của Đảng bộ, Chính quyền và Nhân dân thành phố; sự ủng hộ nhiệt tình của các tỉnh bạn, thành phố từng bước vượt qua khó khăn, đạt được nhiều thành tựu quan trọng. Kết quả nổi bật sau 5 năm chia tách tỉnh, vào ngày 24 tháng 6 năm 2009, thành phố Cần Thơ đã được công nhận trở thành đô thị loại I trực thuộc Trung ương.

Những kết quả quan trọng của thành phố Cần Thơ sau gần 20 năm trực thuộc Trung ương

Về phát triển kinh tế, thành phố duy trì tốc độ tăng trưởng ở mức khá, tổng sản phẩm trên địa bàn giai đoạn 2004 - 2010 tăng bình quân 15,18%/năm; GRDP giai đoạn 2011 - 2023 ước tính tăng bình quân 5,87% (trong đó, tốc độ tăng trưởng giai đoạn 2011 - 2015

tăng bình quân 5,94%, giai đoạn 2016 - 2019 tăng bình quân 6,90%, riêng năm 2020, 2021 kinh tế chịu ảnh hưởng nặng nề của dịch bệnh COVID-19, đà tăng trưởng của các ngành, lĩnh vực chủ yếu chậm lại, tăng trưởng kinh tế năm 2020 giảm (0,53%) và năm 2021 giảm (1,68%). Năm 2022, 2023 thành phố đã tập trung chỉ đạo thực hiện quyết liệt, đồng bộ, có hiệu quả các Nghị quyết của Trung ương, tình hình kinh tế - xã hội thành phố tiếp tục phục hồi, khởi sắc, thúc đẩy tăng trưởng năm 2022 đạt mức tăng cao 12,38% so với năm 2021 và dự kiến tăng trưởng năm 2023 sẽ tăng 9,5% so với năm 2022.

Về thương mại - dịch vụ, hoạt động thương mại được đầu tư phát triển đa dạng, theo hướng văn minh, hiện đại với các loại hình siêu thị, trung tâm thương mại, cửa hàng tiện ích, chợ truyền thống⁽¹⁾... tạo thị trường hàng hóa phong phú, bước đầu thể hiện vai trò tổng đại lý, phân phối hàng hóa cho vùng ở cả thành thị và nông thôn. Thị trường xuất khẩu ngày càng được mở rộng; đến nay thành phố có quan hệ xuất khẩu với gần 100 quốc gia và vùng lãnh thổ trên thế giới. Dịch vụ tài chính - ngân hàng hiện nay trên địa bàn thành phố có 48 chi nhánh tổ chức tín dụng và 07 quỹ tín dụng nhân dân với tổng số 257 địa điểm giao dịch ngân hàng.

Công tác quản lý quy hoạch, xây dựng, đô thị đạt nhiều kết quả tích cực; tập trung xây dựng Quy hoạch thành phố Cần Thơ thời kỳ 2021 - 2030, tầm nhìn đến năm 2050. Thành phố đã hoàn thành các công trình, dự án đưa vào sử dụng như: cảng hàng không quốc tế Cần Thơ, cảng Cái Cui, cầu Cần Thơ, đường Võ Văn Kiệt, đường Bốn

Tổng - Một Ngàn; dự án kè sông Cần Thơ (quận Cái Răng); dự án Nâng cấp đô thị vùng đồng bằng sông Cửu Long - Tiểu dự án thành phố Cần Thơ; dự án phát triển thành phố Cần Thơ và tăng cường khả năng thích ứng của đô thị; cầu Quang Trung, cầu Trần Hoàng Na... và nhiều công trình khác như: khách sạn Mường Thanh Cần Thơ; khách sạn Ninh Kiều Riverside; tổ hợp khách sạn 5 sao - Trung tâm thương mại và Shophouse Vincom Xuân Khánh... góp phần nâng chất và tạo điểm nhấn cho đô thị loại I trực thuộc Trung ương.

Về giáo dục - đào tạo, thành phố đã tích cực phối hợp với các bộ, ngành Trung ương đầu tư phát triển hệ thống các trường đại học, cao đẳng, trung cấp chuyên nghiệp trên địa bàn cả về quy mô, ngành nghề, đa dạng hóa các loại hình đào tạo, đáp ứng khá tốt nhu cầu đào tạo nguồn nhân lực cho khu vực đồng bằng sông Cửu Long, giữ vai trò quan trọng trong đào tạo, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực của thành phố và vùng đồng bằng sông Cửu Long.

Khoa học - công nghệ, hoạt động nghiên cứu, ứng dụng khoa học và công nghệ tiếp tục được quan tâm đầu tư, đẩy mạnh; tập trung nhiều trên các lĩnh vực như: công nghệ sinh học, công nghệ chế biến, công nghệ thông tin, y tế kỹ thuật cao, công nghệ cơ khí chế tạo máy, công nghệ tự động hóa,... Kết quả các nhiệm vụ khoa học và công nghệ được nghiệm thu ngày càng đi vào chiều sâu giải quyết những vấn đề trọng điểm phục vụ cho sản xuất, chăm sóc và bảo vệ sức khỏe cộng đồng, phát triển xã hội, đóng góp tích cực cho việc hoạch định các chủ trương, đường lối, định hướng phát triển thành phố Cần Thơ.

Về y tế, thành phố tiếp tục chủ động, phát huy toàn lực tập trung công tác phòng, chống, kiểm soát dịch bệnh trên địa bàn, nhất là dịch bệnh Covid-19; thích ứng linh

hoạt kiểm soát dịch bệnh, an toàn, phục hồi, phát triển kinh tế - xã hội. Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, nguồn nhân lực y tế đáp ứng nhu cầu khám chữa bệnh của nhân dân thành phố và vùng đồng bằng sông Cửu Long. Đến nay, tuyến thành phố có 02 bệnh viện đa khoa và 11 bệnh viện chuyên khoa; tuyến quận, huyện có 4 bệnh viện đa khoa và 4 trung tâm y tế; ngoài ra, có 05 đơn vị y tế cấp Trung ương trên địa bàn và 05 bệnh viện tư nhân quy mô từ 200 đến 300 giường.

Về phát triển văn hóa - thể dục, thể thao, lĩnh vực văn hóa có nhiều tiến bộ, quan tâm đầu tư các công trình công cộng phục lợi phục vụ sinh hoạt và đời sống người dân; truyền thống văn hóa dân tộc được giữ gìn và phát huy. Hệ thống thiết chế văn hóa tiếp tục được hoàn thiện, tính đến nay toàn thành phố có 691 trung tâm văn hóa thể thao các cấp (gồm: 9 Trung tâm Văn hóa - Thể thao và Truyền thanh quận, huyện; 83 Trung tâm Văn hóa - Thể thao xã, phường, thị trấn; 599 Nhà Văn hóa ấp, khu vực); có trên 96% hộ gia đình văn hóa; 599 câu lạc bộ gia đình phát triển bền vững; 599 nhóm phòng, chống bạo lực gia đình; 599/599 ấp, khu vực văn hóa (đạt 100%); 83/83 xã, phường, thị trấn đạt danh hiệu "Xã đạt chuẩn văn hóa nông thôn mới", "Phường, thị trấn đạt chuẩn văn minh đô thị"; nhiều công trình văn hóa - thể thao và thiết chế văn hóa - thể thao cơ sở được đầu tư, xây dựng, nâng cấp, cơ bản đáp ứng được nhu cầu hưởng thụ đời sống văn hóa tinh thần của nhân dân. Công tác bảo tồn, tôn tạo và phát huy các giá trị di tích lịch sử, di sản văn hóa được chú trọng; đến nay, xây dựng và tu bổ, tôn tạo 27 di tích lịch sử - văn hóa.

Về thông tin - truyền thông, thành phố hiện có Trung tâm Truyền hình Việt Nam khu vực Tây Nam Bộ, Báo Cần Thơ, Đài Phát thanh - Truyền hình thành phố Cần Thơ và hơn 70 cơ quan báo chí Trung ương

và các địa phương có văn phòng đại diện, phóng viên thường trú tại Cần Thơ, tăng 2 lần so với năm 2004 (35 văn phòng đại diện, phóng viên thường trú). Hoạt động báo chí, phát thanh truyền hình và xuất bản ngày càng phong phú, đa dạng về hình thức, chất lượng phục vụ được nâng lên, góp phần tuyên truyền các chủ trương chính sách của Đảng và Nhà nước, các nhiệm vụ chính trị của địa phương và tăng mức hưởng thụ văn hóa thông tin cho nhân dân.

Công tác đối ngoại, hội nhập quốc tế, hoạt động đối ngoại, hội nhập quốc tế được thành phố quan tâm đẩy mạnh, triển khai đa dạng, chủ động, linh hoạt và đạt hiệu quả cao. Nổi bật, thành phố đã đón tiếp nhiều đoàn khách quốc tế; tổ chức thành công nhiều hoạt động xúc tiến đầu tư, thương mại và tham gia trên 500 hội nghị, hội thảo, tọa đàm bằng hình thức trực tiếp và trực tuyến. Thành phố đã phối hợp với Bộ Ngoại giao và các Bộ ngành Trung ương tổ chức thành công hàng chục Hội nghị trên nhiều lĩnh vực, góp phần quảng bá hình ảnh, vị thế của thành phố Cần Thơ trên trường quốc tế.

Công tác xây dựng địa bàn trọng điểm, giữ vị trí chiến lược về quốc phòng, an ninh của vùng đồng bằng sông Cửu Long và cả nước.

Cần Thơ được Trung ương xác định là địa bàn chiến lược quan trọng về quốc phòng - an ninh của vùng đồng bằng sông Cửu Long và cả nước. Thời gian qua, thành phố tập trung xây dựng tốt nền quốc phòng toàn dân, gắn với an ninh nhân dân và xây dựng khu vực phòng thủ ngày càng vững chắc; sẵn sàng đối phó với các tình huống xảy ra. Lực lượng vũ trang thành phố thường xuyên được tập huấn, diễn tập, đào tạo, xây dựng theo hướng cách mạng, chính quy, từng bước trang bị hiện đại, đảm bảo yêu cầu sẵn sàng chiến đấu, kịp thời giúp dân phòng, chống thiên tai, tìm kiếm, cứu hộ cứu nạn, hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao. Mô hình “Tết

Quân Dân” được tổ chức hằng năm mang lại hiệu quả thiết thực, tạo được sự phấn khởi, tin tưởng trong nhân dân.

Như vậy, qua gần 20 năm thành phố Cần Thơ trực thuộc Trung ương, mặc dù phải trải qua những khó khăn ở giai đoạn đầu mới chia tách, cùng với đó là sự tác động từ tình hình kinh tế, chính trị thế giới và khu vực, đại dịch Covid-19... đã ảnh hưởng không nhỏ đến tình hình trong nước và thành phố. Song, được sự quan tâm hỗ trợ của Trung ương và các Bộ, ngành trong việc ban hành và cụ thể hóa thực hiện Nghị quyết 45-NQ/TW ngày 17 tháng 02 năm 2005 của Bộ Chính trị (khóa IX) về xây dựng và phát triển thành phố Cần Thơ trong thời kỳ công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; Nghị quyết số 59-NQ/TW ngày 05 tháng 8 năm 2020 của Bộ Chính trị về xây dựng và phát triển thành phố Cần Thơ đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045; Nghị Quyết số 45/2022/QH15 ngày 11 tháng 01 năm 2022 của Quốc hội về thí điểm một số cơ chế đặc thù phát triển thành phố Cần Thơ; Nghị quyết số 98/NQ-CP ngày 30 tháng 08 năm 2021 của Chính phủ ban hành Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết Quyết số 59-NQ/TW ngày 05 tháng 8 năm 2020 của Bộ Chính trị về xây dựng và phát triển thành phố Cần Thơ đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045, đặc biệt là tinh thần đoàn kết, nhất trí, chung sức chung lòng của Đảng bộ, Chính quyền và các tầng lớp nhân dân thành phố tích cực học tập, rèn luyện, giữ gìn đạo đức, phẩm chất của người cán bộ, đảng viên và mỗi công dân theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, phát huy tính năng động, sáng tạo, không ngừng tìm tòi học hỏi, tích lũy kinh nghiệm, nâng cao năng lực công tác, sản xuất, góp phần xây dựng thành phố ngày càng văn minh, hiện đại.

(1) Thành phố hiện có: 11 siêu thị, 06 Trung tâm thương mại, 107 chợ (có 02 chợ đặc thù là chợ nổi Cái Răng, Phong Điền và 137 cửa hàng tiện ích).